

Liturgia a ľudová zbožnosť v stredoveku

Na kresťanskom Východe, zvlášť byzantskom, stredovek sa javí ako obdobie boja proti heréze ikonoklazmu v dvoch fázach (725-787 a 815-843), ako obdobie predelu vo vývoji liturgie, klasických komentárov k eucharistickej liturgii a ikonografie, zohľadňujúcej priestory pre kult. Na liturgickom poli pozoruhodne vzrastá hymnografické dedičstvo a obrady dostávajú svoju definitívnu formu. V liturgii sa odráža symbolický pohľad na vesmír a hierarchická a posvätná koncepcia sveta. Po prekonaní krízy obrazoborectva dekrétom II. nicejského ekumenického koncilu, sa ikonografia rozvíja, organizuje sa v definitívnej forme a dostáva náukovú legitimitu. Na Západe stretanie kresťanstva s novými národmi, najmä s kmeňmi Keltov, Vizigótov, Anglosasov, Frankogermánov, ku ktorému došlo už v 5. storočí, dáva miesto v ranom stredoveku určitému procesu formovania novej kultúry, nových politických i občianskych inštitúcií. V rozsiahlom časovom oblúku, ktorý siaha od 7. storočia až do polovice 15. storočia, sa paralelne s liturgiou, slúženou v latinskom jazyku, sa rozvíja aj komunitná ľudová zbožnosť, ktorá používa jazyk ľudu. V stredoveku vznikli a rozvíjali sa mnohé duchovné hnutia a združenia rozličnej právnej a cirkevnej štruktúry, ktorých život a činnosť mali značné dôsledky na vytváranie vzťahov medzi liturgiou a ľudovou zbožnosťou. Tak napríklad nové rehoľné rády evanjeliivo-apoštolického spôsobu života, ktoré sa venovali kázaniu, osvojili si jednoduchšie formy obradov ako mali mníšske rády. Boli aj bližšie ľudu a jeho výrazovým formám. Z druhej strany podporovali tvorenie nábožných cvičení, ktorými vyjadrovali svoju charizmu a prenášali ju na veriacich. Náboženské bratstva, ktoré vznikli z kultových a charitatívnych cieľov, i laické korporácie, ustanovené na profesionálne účely, dávajú vznik určitej liturgickej aktivite ľudového charakteru. Zriaďujú kaplnky pre svoje kultové stretnutia, volia si patróna a oslavujú jeho sviatok, nezriedka skladajú pre vlastné použitie malé oficiá a iné formuláre modlitieb, v ktorých sa prejavuje vplyv liturgie a zároveň prítomnosť prvkov, pochádzajúcich z ľudovej zbožnosti. Pokiaľ ide o školy spirituality, ktoré sa stali dôležitým východiskovým bodom v cirkevnom živote, inšpirujú existenčné

postoje a spôsoby interpretovania života v Kristovi a v Duchu Svätom, ktoré nemalo vplyvajú na niektoré prvky slávenia (napríklad na pašiové hry) a tvoria bázu mnohých nábožných cvičení. A aj občianska spoločnosť, ktorá sa ideálne stváruje ako „kresťanská spoločnosť“, modeluje niektoré svoje štruktúry podľa cirkevných obyčají a niekedy prispôsobuje rytmy života rytmom liturgickým; tak sa napríklad večerný hlas zvona stal na určitý čas pre občanov znamením vrátiť sa z práce na poli domov a výzvou pozdraviť Pannu Máriu. Cez celý stredovek takto postupne vznikajú a rozvíjajú sa mnohé prejavy ľudovej zbožnosti, z ktorých sa nemalo zachovalo až po naše časy: - organizujú sa posvätné predstavenia, ktoré majú za námet tajomstvá slávené počas liturgického roka, predovšetkým spásonosné udalosti narodenia Krista a jeho utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania; - vzniká poézia v ľudovej reči, ktorá nachádza široké uplatnenie na poli ľudovej zbožnosti, podporujúcej účasť veriacich; - objavujú sa formy ľudovej zbožnosti súbežné s niektorými liturgickými prejavmi ako napr. kompenzácia eucharistického prijímania rozličnými formami adorácie Najsvätejšej sviatosti; v neskoršom stredoveku sa modlieva ruženec, ktorý má nahradiť recitovanie žaltára; nábožné cvičenia, ktoré sa konajú na Veľký piatok k úcte Pánovho utrpenia; - množia sa ľudové formy kultu Panny Márie a svätých, ako sú: púte na posvätné miesta v Palestíne a k hrobom apoštolov a mučeníkov, uctievanie relikvií, litániové modlitby a zádušné pobožnosti; - rozvíjajú sa obrady požehnaní, pri ktorých sa objavujú aj tie, ktoré sú odrazom určitej predkresťanskej viery a ľudových praktík; - ustávajú sa jadrá „posvätných období“ na ľudovom pozadí, ktoré sa kladú na okraj rytmu liturgického roka: posvätno-profánne trhové dni, trídua, oktávy, novény a mesiace venované osobitným ľudovým pobožnostiam. V stredoveku je vzťah medzi liturgiou a ľudovou zbožnosťou trvalý – a komplexný. Možno v ňom pozorovať dvojitý pohyb: liturgia inšpiruje a zúrodňuje prejavy ľudovej zbožnosti, a naopak, formy ľudovej zbožnosti sa prijímajú a začleňujú do liturgie.

Žehná Vás Váš duchovný otec
Alfonz Vladimír Sabo, farár

AVE, Maris stella

*Zdravas', hviezda morská,
jasná rajska brána,
slávna Matka Božia,
pri tom večne Panna.*

*Prijala si „Ave“.
čo ti anjel spieva.
vráť nám milosť a zmeň
v opak meno Eva.*

*Trestancom sním putá,
slepcom zažni svetlo,
odvráť zlo, by dušu
vždy len dobro stretlo.*

*Ukáž sa s'ľa matka,
aby skrze teba
ujal sa nás ten,
čo pre nás zišiel z neba.*

*Prevyšuješ všetky
a máš srdce vládne.
Očisť naše,
nech je pokorné a cudné.*

*Pomôž nám žiť čisto,
k nebu kráčať isto,
kde nás radosť spojí
s Kristom, veď sme tvoji.*

*Nech sa večne vzdáva
Otcu, Syna sláva,
aj Duchu buď chvála
rovná, neskonala. Amen.*

Hymnus z Liturgie hodín na mariánske sviatky

*Nebeské hviezdy, zvelebujte
Pána,
Benedicite, stellae caeli,
Domino. (Dan 3, 63)*

Štefan Sandtner

Od istej doby sa mesiac december začal považovať za obdobie zhonu. Trvá to už viacero rokov. V podnikoch sa pripravujú koncoročné uzávierky, firmy sa pokúšajú dokončiť sľúbenú prácu, ľudia sa snažia upratať si pred sviatkami a, samozrejme, mnohí chcú aj niečo nakúpiť v obchodoch, ktoré nie sú len plné tovaru, ale aj ľudí. Z istého pohľadu je to takto, a mnohí z nás sa v týchto dňoch môžu cítiť pod tlakom. Skúsme sa však na naše adventné dni pozrieť aj inak. Sám mám starostí po tieto dni dosť. To „dosť“ však tvoria predovšetkým programy, ktoré sú obohacujúce, a ľudia, ktorí sú úprimní. Vidím každú nedeľu vás, ktorí si viete nájsť čas a prídete na bohoslužby. (Niektorí kvôli tomu precestujete aj kilometre.) Vidím vás, ktorí si viete nájsť čas, stíšate sa, premýšľate, a potom sa o sebe a svojom živote rozprávate napr. s kňazom pri spovedi. Vidím vás, ktorí po tieto dni pripravujete rôzne charitatívne, spoločenské, umelecké a duchovné podujatia. Večer som sa vrátil zo spovedania v susedných farnostiach a zazvonil mi telefón. Starý kamarát sa ma pýtal, čo robím, a ja som mu odpovedal, že celý deň počúvam hriechnikov. Hneď sa so mnou dohodol, že sadne na vlak a príde sa aj on vyspovedať.

Pretože je to aj takto, december nie je a nemusí byť mesiacom zhonu. Sme slobodní ľudia. Môžeme sa naháňať, ale môžeme si zvoliť aj možnosť vnímať, počúvať, tvoriť svoj advent. Tým si neponúkame nejaké lacné riešenia svojich problémov, ale ponúkame si možnosť pohľadu, ktorý nášmu životu prináša zmysel. Čo je zmysel? Nie je to niečo umelo filozofické? Ako zmysel niekedy označujeme našu schopnosť niečo vnímať. Hovoríme, že máme zmysly, napr. zrak a sluch. Zmyslom tiež myslíme vnímavosť na niečo dôležité a pekné, napr. zmysel pre krásu, štúdium, pomoc blíznym a pod. Ako zmysel však označujeme aj to, čo sa nám v nejakej veci, udalosti alebo vôbec v živote ukazuje ako to, čo umožňuje tú vec, udalosť či život pochopiť a prijať. Podľa židovskej tradície mal byť najúplnejším nositeľom zmyslu ten, komu hovorili Mesiáš. Mesiáš mal byť ten, kto umožní pochopiť život a prijať ho ako zmysluplný, teda dobrý, správny či úsilia hodný.

Ak si niekto ťažká, že sa naháňa, až tak veľmi mu nevedí, že má toho veľa. Vadí mu to, ak chýba zmysel. Ak sa nám napriek vynaloženému úsiliu nič neotvorí, nezmení či neupokojí, hovoríme, že to nemá zmysel, že je to zbytočné. Evanjelium dnes spomína Jána Krstiteľa ako svedka, cez ktorého mnohí prišli ku svetlu, a tým boli zbavení zážitku zbytočnosti. Ján poprel, žeby on sám bol tým zmyslom alebo jeho hlavným nositeľom. Predstavil sa však rád ako jeho hlas. Keď sa ho pýtali, kde je potom ten samotný zmysel či jeho nositeľ – Mesiáš, Ján odpovedal: Je ako neznámy medzi vami.

Akoby tým povedal: Zmysel, to, čo je naozaj dôležité, je vždy najprv skryté. Ak ho však budete hľadať, nájdete ho. Hľadať sa dá pomocou počúvania proroka, pomocou poctivej modlitby, pomocou úprimného zamýšľania sa nad sebou, pomocou otvoreného rozhovoru napr. pri našej spovedi. Tiež pomocou poctivých umelcov a všetkých tvorivých ľudí. Hľadať sa dá pomocou tohto všetkého. Nesmieme však zradiť seba a náš svet. Lebo nájsť ho môžeme len medzi nami a v sebe. V tom spočíva podstata kresťanskej radostnej zvesti: Mesiáš je medzi vami.

Môžem potvrdiť, že nikomu svetlo neprinesiem, ak ho sám nehľadám. Som tiež len hlasom. Ale môžem dosvedčiť aj to, že tomu, kto hľadá, on – Mesiáš, Kristus či Duch Svätý – ide sám z neznáma v ústrety a daruje sa mu. Poznáme to podľa radosti a pokoja.

Karol Moravčík

V pondelok 19. decembra 2011 od 15,30 h. do 17,30 h. sa v našej farnosti uskutoční predvianočná svätá spoveď. Spovedať budú piati kňazi. V ostatné dni už nespovedáme, preto je potrebné využiť túto jedinečnú možnosť.

Spoveď starých a chorých, ktorí nemôžu prísť na svätú spoveď do kostola, nahláste u pánov kostolníkov. Spovedať starých a chorých v ich domácnostiach budeme v stredu 21. decembra 2011.

Sviatosť pomazania chorých budeme udeľovať aj vo štvrtok 22. decembra 2011 pri večernej svätej omši. K tejto sviatosti môžu pristúpiť mladší ako šesťdesiat rokov len vtedy, ak sú vážne alebo ťažko chorí. Starší nad šesťdesiat rokov môžu túto sviatosť prijať aj vtedy, keď momentálne ťažko chorí nie sú. Podmienkou k pristúpeniu k Sviatosti pomazania chorých je byť v stave posväcujúcej milosti, tzn. byť spôsobilý pristupovať k svätému prijímaniu. Človek, nachádzajúci sa v stave ťažkého hriechu, k tejto sviatosti pristúpiť nesmie, bol by to veľmi ťažký hriech svätokrádeže – podobný - ako keby pristúpil k svätému prijímaniu bez predchádzajúcej svätej spovede.

Spevákov, ktorí chcú začínať spievať pri svätých omšiach vo všedné dni omšové piesne prosíme, aby si pred svätou omšou prišli dohodnúť piesne k pánu farárovi, aby sa tak omšová pieseň obsahovo a tematicky neodlišovala od liturgie, ktorá sa práve slávi.

Sväté omše v týždni po 3. adventnej nedeľi - (B)

12.XII. pondelok « *Missa tridentina* »

17.00 *Za farníkov*

13.XII. utorok

17.00 *Za Ľ. Miroslava a Viktóriu Košanových*

14.XII. streda

17.00 *Za Ľ. Františka Jursu, manželku a deti*

15.XII. štvrtok

16.15 *Adorácia za študentov a pracujúcich našej farnosti*

17.00 *Za Ľ. Františka a Martu Matušekových a dcéru Olgu*

16.XII. piatok – rorátna sv.omša – priniesť lampáše alebo

sviečky – *spovedanie v Dol'anoch (16:00-18:00)*

6.30 *Za Ľ. Jozefa a Helenu Oravcových a dcéru*

17.XII. sobota – rorátna sv.omša – priniesť lampáše alebo

sviečky – *spovedanie v Šenkviaciach (14:00-16:00) a v Modre (16:00 -18:00)*

6.30 *Na úmysel*

Upratovanie kostola č.d. 388 - 420

18.XII. 4.adventná nedeľa –(B) *spovedanie vo Vinosadoch (14:00-16:00) a v Pezinku-kláštore (15:30-17:30)*

8.00 *Za + Antona a Zlaticu Kulifajových a rodičov*

Lektori: Radakovičová J., Pešková L.

10.00 *Za farníkov*

Lektori: Kuric M., Hajičková M.

Liturgický kalendár

12.XII. pondelok Preblahoslavená Panna Mária Guadalupská

13.XII. utorok sv. Lucia, panna a mučenica

14.XII. streda sv.Ján z Kríža, kňaz a učiteľ Cirkvi

15.XII. štvrtok sv.Valerián, biskup

16.XII. piatok sv.Adelhaida (Adela), cisárovna

17.XII. sobota sv.Modest, biskup

Slovo na dnes

Moje skutky, plané a papierové, kryje Kristus. Dáva im inú hodnotu. Viera v neho a láska k nemu ma robia človekom inej kvality. Kristus mi pomáha prekročiť hranice vlastného času a obmedzených síl. Kristus z toho Nič, čo je človek, robí svojho brata a Božie dieťa.

Nábožensky sa nedá žiť len tak z ruky do úst. Zobnem , : niečo tu, niečo tam. Náboženstvo je život a ten sa nedá ťakovať. Buď žiješ, zápasíš o svetlo, poslúchaš hlas svedomia a Cirkvi, alebo to všetko necháš tak.

Prečo je katolícke kresťanstvo také neurotizujúce. Je nedôsledné. Niečo ako lačná milosť. Cítíme, že to nie je ono. Nevieme čo, ale niečo nám neseď. Ťažké je zápasit' o to, aby kresťanstvo posvätilo svätý život. Aby odpovedalo na problémy, ktoré človeka trápia, a nie aby mu ich množilo. Ešte stále nevieme nasledovať v hlbokoj pokore, poslušnosti a láske, a pritom ostať slobodní a radostní. Dokonca hrdí Boží robotníci.

Pán Ježiš je Vykupiteľ. On zachraňuje svet. Môže použiť a túži použiť všetko dobré, čo mu ponúkame.

Ale aj ja musím byť skromný. Ak hrdý, tak len pre šťastie, že on ma používa ako svoj nástroj. Moje kázne a všetky moje námahy bez neho sú ničím, len šumenie vetra. Tak som pomínuteľný, zajtra tu nemusím byť. Ale on je včera, dnes i naveky. Moje mlčanie, poníženie a skryté utrpenie môže byť uzdravujúce pre všetkých, ktorých on povolal a vyvolil, keď on bude pôsobiť. „Ježišu, hľad' na svet mojimi očami a v láske môjho srdca nech vidia tvoju všeobjímajúcu lásku.“ „Kto vidí mňa, vidí Otca.“ Kto vidí mňa, vidí Boha?

Kým je silné EGO, Ježiš nemôže pôsobiť. Treba ho hlásať svojou existenciou, ktorá má byť plná svetla a lásky.

Máš to, Pane Ježišu, úbohý manšaft. Ľudské trosky. Staroba, choroba, nevedomosť, doba zrelá, aby si urobil zázrak, aby bolo jasné, že svet chrániš a zachrániš ty.

Predsa len by sme mali zápasit' o krásu. Boh má právo na najkrajšie prejavy. A tu je nemožná, nechutná liturgia. Odrecitovaná, prespevovaná, mŕtva ako uspávací prášok, bez ducha a nikto slovo nepovie. Mlčať a mlčať. To je jediné. Bez Krista je človek nula. Ešte menej. Ja len chcem, aby zo mňa vyžaroval Kristus celý, nezmenšený. Aj on si zasluhuje ten najväčší dar. Keď mu ponúkne všetko trpaslík, dostane všetko. Ak obor, to je celkom iné. Kristus má právo a chce, aby sme vyrástli v jeho podobe a plnosti. V tom je ten problém. Nebyť malý, malicherný, obmedzený, ale byť plný Krista.

Kto ostane kresťanom pri tomto osievaní? Len ten, kto bude ochotný nasledovať Krista a zvolí si cestu ťažkú, zriekne sa moderných jedov a „nebude sedávať pri stoloch s bezbožnými“.

Keď otvárali nový palác pre televíziu, Biľak povedal, že posvätili nový chrám umenia a vedy, ktorý prejde do všetkých domácností. V tom mal pravdu, len či prináša požehnanie? Ja proti tomu staviam len svoj skromný prínos. Prostredie, kde pôsobím, musí byť čisté, pekné, útulné a moderné, naviac pravdivé a prehriate ľudským teplom.

Dobry učiteľ alebo majster nikdy nevyhľadáva žiakov, on žiakov odháňa. Ak je skutočným svetlom, ak niečo znamená, povolaný žiak „predá všetko a bude ho nasledovať“.

A vy, chlapi, chodíte ako blúdiace „ovce bez pastiera“. Zohrejte sa troška pri mojom ohníku, či budete mať odvahu realizovať to, o čom vám rozprávam, lebo za to sa draho platí. Ja som za vašu slobodu. Nie ste deti, aby som vás viedol. Odmietam rukovodstvo u dôstojníkov v armáde. Uznávam len ochotu, zmysel počuť aj nevyslovené a spoluprácu.

Počúvajte aj mojich nepriateľov. Aj oni v tejto armáde nesú tú istú pravdu. Vy si musíte urobiť svoj vlastný obraz. Na vašom mieste by som brzdil pred križovatkou, než sa

zaradím. Hľadajte svoju charizmu. Pekný si už tým hľadaním a nepokojom.

Dala by sa prijať a vyznávať aj táto ideológia, ktorej prax najlepších kresťania žijú a podporujú, keby sa odriekol ateizmus. Ateizmus je tam nanosený zvonka židovským mesianizmom ako vši do kožucha. U nás na počiatku u každého stojí: „Odriekaš sa Satanáša i jeho pokušení a skutkov.“ Tam stojí na počiatku: „Odriekaš sa Boha...“ Vo svojej hĺbke dejiny sú vlastne boj dobra a zla o nás, o človeka. Ateizmus je viera v opačnom zmysle. To všetko sa musí veriť ako dogmy. Ľuďom bolo ťažké prijať a poznávať vieru starú, osvedčenú stáročiami. Ako môžu prijať novú?

Synoda, Cirkev robí všetko, ako sa podľa Ježišovej vôle robiť má. Na všetko príde, len neskoro. Rodiny sa mali vychovávať, uvedomovať, školiť už dávno. My sme sa po stáročia robili pánmi, pastiermi, učiteľmi, až sme dostali svet do slepej uličky, nech ho zachránia laici. Ale zase len pod naším vedením. A keď to vedenie je neschopné a choré, z celej synody o rodine vznikne jeden dokument, ktorý sa sotva dostane do rúk niekoľkých kňazov. Cirkev z veľkých kríz zachraňovali laické hnutia (napr. františkánske, saleziánski dobrodinci). Dokument neprebudí hnutie, aj keď predpokladám, že bude citlivý na problémy kresťanských rodín. Príliš dlho sme držali kresťanské rodiny v závislosti ako nedospelé a dnes aj keby sme im dali slobodu, oni ju nepochopia, neuveria jej a nie sú pripravení ju žiť.

Anton Srholec „Ako čerstvý chlieb“

Nádej v Márii

S: Rád navštevujem miesta, kde sa vyjadruje úcta k Matke Božej v spojení s obrazom povestným milosťami. Keď sa v dave modlím, cítim, že modlitba iných ma povznáša. Ale radšej sa modlím v tichosti, dívajúc sa - tak trochu ukradomky - na obraz Márie. Obdivujem tých, ktorí prichádzajú zďaleka, aby svoje starosti predostreli Najsvätejšej Matke. Ale som aj plný rozporov. Mnohým veciam nerozumiem. Vidím, že niektorí pútnici nepokľaknú pred Sviatosťou Oltárnou, ale bežia k obrazu Panny Márie a tam sa horlivo modlia. Chápem, že je v tom láska k Božej Matke, ale domnievam sa, že niektorí veriaci zabúdajú, že Kristus je Syn Boží a že ich mariánska zbožnosť je deformovaná.

JS: Boh si vyvolil nevestu z Nazareta, Máriu, za matku svojho jednorodeného Syna. Od prvej chvíle počatia bola Mária Nepoškvrnená, čiže oslobodená od prvotného hriechu a plná milosti: Keď anjel Gabriel oznámil Márii Božiu vôľu, ona odpovedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1,38). V Betleheme Mária porodila Ježiša. V ňom, v osobe Božieho Syna, sa zjednotila Božská a ľudská prirodzenosť. Slovo telom sa stalo a prebývalo medzi nami (por. Jn 1,14). V Káne Galilejskej Mária povedala: „Urobte všetko, čokoľvek [môj Syn] vám povie“ (Jn 2,5). Keď Pán Ježiš zomieral, stála pod križom, aby spojila svoje utrpenie s jeho obetou. V čase zoslania Ducha Svätého sa modliła spolu s apoštolmi vo večeradle.

Bože, Otče náš, ty si vyvolil Máriu za Matku tvojho jednorodeného Syna, preto sa utiekame k nej. Porodila Ježiša, starala sa o neho, chránila ho v Egypte, s ním a s Jozefom navštívila chrám, keď mal dvanásť rokov. Tvoj Syn nám ju z križa dal za matku, keď jej a učeníkovi povedal: „Hľa, tvoj syn, hľa, matka tvoja“ (por. Jn 19,26-27). Mária prijala s apoštolmi dar Ducha Svätého. Keď ukončila pozemský život, vzal si ju Bože s telom a dušou do neba. Pre jej príklad a na jej príhovor nás veď, posväcuj a posilňuj, ochraňuj a potešuj.

Ján SZKodoň „Modlitba znechuteného“

Čo je najdôležitejšie

Raz sedeli chudobní ľudia na slniečku aby sa zohriali a rozprávali sa o tých, čo im dávali almužnu - chválili dobrých a nadávali na zlých. V tom meste bol bohatý a vplyvný človek, colník menom Peter, neobyčajne nemilosrdný voči chudobným. Keď niektorý z nich zaklopal na jeho dvere, odohnal ho kľatbami. Od toho ešte nikto almužnu nedostal.

„Čo mi dáte, ak od toho skupáňa ešte dnes vymámim almužnu? „ - opýtal sa jeden spomedzi žobrákov a išiel si sadnúť pred skupáňove dvere. Keď sa ten vrátil domov, poobzeral sa po nejakom kameni, čo by doňho hodil, ale nijaký nenašiel. Práve vtedy jeho sluha prichádzal k domu s košom pšeničných chlebov. Vzal mu jeden a nazlostený ho šmaril do chudáka žobráka. Ten ho rýchlo zdvihol a utekal s ním k svojim spoločníkom.

O dva dni colník ťažko ochorel. Snívalo sa mu, že stojí pred súdom a postavy s čiernymi tvármi a v čiernych šatoch kladli jeho hriechy na jednu misku váh. Na druhej strane stáli postavy v bielom, ale tie boli veľmi zarmútené, lebo nemali čo položiť na druhú misku váh.

Nakoniec jedna z postáv prehovorila: „Naozaj nemáme nič iného, len tento jačmenný chlieb, ktorý dal predvčerom proti svojej vôli Kristovi.“ Položili ho na váhy. Misky boli v rovnováhe. Ale tie biele postavy colníkovi povedali: „Prilož viac dobrých skutkov k tomu chlebu, lebo budeš stratený.“

Odvtedy bol colník dobrý a milosrdný človek.

Magdaléna Richterová. "Mozaika radosti I."

Ján svedčil o svetle

Ján Krstiteľ zhromaždil žiakov. Niektorí z nich sa pridali k Ježišovi - Ján a Ondrej. Iní hľadeli na Ježiša a na jeho kruh žiarlivo. Hoci ich Ján Krstiteľ odkázal na Ježiša, predsa mnohí jeho žiaci sa držali oddelene a ďalej hlásali Jánove myšlienky, a to aj po jeho smrti. Hnutie Jána Krstiteľa, ktoré spomína aj Jozef Flávius, sa udržalo veľmi dlho, možno až do roku 300 (J. Thomas: Le mouvement baptiste en Palestine et en Syrie, Gembloux 1935).

Skutky apoštolov nám dosvedčujú, že prívrženci Jána Krstiteľa pôsobili v Efeze v čase sv. Pavla. Pavol pochodil po horných krajoch a prišiel do Efezu. Tam našiel akýchsi učeníkov a povedal im: „Dostali ste aj Ducha Svätého, keď ste uverili?“ Oni mu odvetili: „Ani sme nepočuli, že je Duch Svätý.“ On sa opýtal: „Ako ste teda boli pokrstení?“ Oni odpovedali: „Jánovým krstom“. Pavol povedal: „Ján krstil krstom pokánia a hovoril ľudu, aby uverili v toho, ktorý prichádzal po ňom, to jest v Ježiša.“ Keď to počuli, dali sa pokrstiť v mene Pána Ježiša. A keď na nich Pavol vložil ruky, zostúpil na nich Duch Svätý, i hovorili jazykmi a prorokovali. Spolu ich bolo asi dvanásť mužov. (Sk 19,1-7)

Mnohí prívrženci Jána Krstiteľa bojovali proti kresťanom aj koncom prvého storočia, keď vznikalo štvrté evanjelium. Tvrdili, že Ján je väčší ako Ježiš. Využívali aj okolnosť, že evanjeliá Matúša, Marka a Lukáša vyzdvihovali Jánovu osobnosť. Sv. Ján vo svojom evanjeliu zámerne zdôrazňuje, že Ján Krstiteľ nebol svetlo. Nebol Mesiáš. Ktosi iný a väčší jestvoval už pred ním. Bol to Ježiš. Ján ho nazval mocnejším a povedal o ňom; „Bol prv ako ja“ (1,15). Ján bol a zostal iba predchodcom.

Nik na svete nemohol a nemôže nahradiť Ježiša. Nijaký učiteľ. Nijaký mysliteľ a nijaký vodca. Ba ani nijaký svätec. Ježiš je jeden a jediný! A je nenahraditeľný pre život. Aj pre mňa?

Boh medzi nami

Boh sa stal človekom... Zamýšľame sa nad tým? A meditujeme do hĺbky? Neraz si myslíme, že Boh, nekonečný, je akýsi neurčitý - akási myšlienka, nejaká sila. Pozor! Posolstvo zvestovania a Betlehema nám pripomína, že Boh je konkrétna osoba a tak sa nám dal aj poznať v Ježišovi Kristovi. V ňom nám ide v ústrety ako osoba, ktorá sa stala človekom.

Vo filozofii môžeme o Bohu premýšľať. V Cirkvi sa môžeme s ním stretnúť. Filozofia nám hovorí o Bohu ako o nevyhnutnom základe sveta. Cirkev nám poukazuje na čas a miesto v dejinách, kde sa Boh dal poznať. Ukazuje nám Betlehem, kde sa stal viditeľným. Filozofia nám hovorí o tom, že môžeme Boha poznať. Cirkev nám ukazuje, kde je Boh prítomný a kde sa mu môžeme denne klaňať.

Boh je živá osoba. Nie je predmet, ani predmet výskumu. To by sme si mali uvedomiť, keď hľadáme odpoveď na otázku, ako a kde ho nájsť, objaviť a stretnúť sa s ním. Jediný živý spôsob, ako sa priblížiť k Bohu, je hľadať ho celou osobnosťou, nielen rozumom, lež i srdcom. Vtedy môžem dúfať v stretnutie. Toto stretnutie sa mi ponúka aj dnes - v Ježišovi Kristovi, uprostred jeho Cirkvi. Môžem sa s ním stretať v modlitbe, a najmä vo sviatostiach. Ale i v každej službe lásky: „Mne ste urobili...“ K Bohu sa môžem dostať „skrze nášho Pána, Ježiša Krista“. Pre toto stretnutie sa Boží Syn stal človekom.

Stretám sa s ním? Stretám sa s ním v modlitbe, v Eucharistii a v službách pozornosti voči ľuďom?

Ján Chryzostom kardinál Korec

www.fara.sk/vistuk/

www.vistuckespektrum.sk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku

Rok nad evanjeliom

Svet ho nepoznal

Jestvujú poznatky závažné, všedné i banálne. A jestvujú poznatky podstatné. Ľudia sa neraz zháňajú za banálnymi až prázdny poznatkami. Chcú vedieť, čo máva na raňajky filmová hviezda, kde prežil dovolenku nejaký športovec. Sú však aj poznatky podstatnejšie: Aká je najhlbšia hodnota života? Aký je jeho najhlbší zmysel?

Za akými poznatkami túžim? V čom sa prehlbujem? Je jedno poznanie, ktoré je trvalé a večné: „V tom je život večný, aby poznali teba, jediného a pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ Toto je podstatné poznanie. Odkrýva zmysel všetkého a tým i zmysel nášho vlastného života.

Nič by som si nemal tak veľmi vyprosovať ako poznanie Ježiša Krista, v ktorom je zhrnuté všetko - všetky poklady múdrosti a vedy, všetky tajomstvá, všetka láska a záchrana sveta. To je podstatné. Všetko ostatné nasleduje až za tým. Nemusím vedieť, ako sa utvárajú snehové vločky, aké rozmery má vesmír. Nemusím poznať všetky romány a básne ani všetky športové výkony. Bez toho možno žiť, dokonca celkom dobre. Jedno by som však mal poznať a čo najhlbšie pochopiť - Ježiša Krista. Toho, skrze ktorého povstal svet. Mal by som poznať dĺžku, šírku a hĺbku jeho lásky. Mal by som pochopiť veľkosť jeho ustavičného poslania, ktoré uskutočňuje aj teraz cez svoju Cirkev.

Poznať Ježiša - to je najpodstatnejšie poznanie. Pretrvá naveky. V ňom je večný život.

Poznám ho? A poznávam ho čoraz hlbšie?